

Închisoarea a fost înființată în 1837-1838, grupându-i pe deținuții de drept comun, care ispășeau pedeapsa detenției pe viață, lucrând în salină.

În perioada interbelică, aici au fost întemnițați și viitori lideri comuniști Gheorghe Gheorghiu-Dej și Chivu Stoica, pentru tulburările sociale provocate la Atelierele Griviță în februarie 1933.

Închisoarea, situată în apropierea minei de sare, avea 60 de metri lungime și 30 de metri lățime. Intrarea în perimetru ei se făcea prin *Turnul Alb*, apoi continua cu un drum pe marginile căruia se aflau două curți pentru plimbarea deținuților. Celularul era situat în spatele acestora, având două niveluri, parter și etaj, cu 12 camere detenție de 12-14/ 6 metri, dispuse pe cele două laturi ale clădirii, câte trei pe nivel. În partea din față laturile erau despărțite de drumul de acces, iar în spate erau unite printr-un culoar, pe care patrulau gardienii și în care se deschideau ușile. Ferestrele camerelor de detenție erau orientate spre curte închisorii. În colțurile fiecărei camere erau dispuse patru priciuri, acoperite cu rogojini, fără saltele, fără perini, cu pături rupte și jengoase, cu tinete în mijlocul camerei, urât mirositoare, iar capacitatea lor era de 20-50 de persoane. Pentru încălzirea pe timpul iernii erau folosite sobe cu lemne, deținuții fiind lipsiți de posibilitatea comunicării cu alfabetul Morse sau alte codificări, prin „releul” pe care îl reprezentau, în alte închisori, țevile încălzirii centrale. În interiorul penitenciarului nu exista instalație de apă curentă, nici canalizare.

Pedeapsa cu izolarea se efectua în *Turnul Alb*, de la intrarea în închisoare, care avea deasupra deschiderii bltite da la baza sa, pe de-o parte și alta, câte trei celule, fiecare de dimensiuni egale de 2x1,2 m. Aceste încăperi întunecoase, fără ferestre, aveau un inventar sumar, constând într-un pat de fier, fără saltea, o rogojină și o tinetă pentru necesitățile fiziologice. În perioada de suprapopulare a închisorii, într-o astfel de cameră erau încarcerate și patru persoane, fiind „sufocante, populate de șoareci, murdare și urât mirositoare”.

În martie 1949, închisoarea găzduia exclusiv deținuții politici, internați administrativ („lagăriști”), aflați în custodia Securității. Pe 24 aprilie 1949, un „lot” important de 20 de deținuți legionari și asimilați legionari a fost transferat în închisoare.

În august 1950, conform estimărilor oficialilor din M. A. I., închisoarea putea primi încă 300 de deținuți politici și 100 de deținuți de drept comun, motiv pentru care se solicitau 400 de rogojini și 200 de pături.

În perioada 15 noiembrie 1950 -1953, închisoarea a devenit „ unitate productivă”, cu indicativul Unitatea de Muncă nr. 4 Ocnele Mari, care avea ca obiect prelucrarea lemnului. Aici a fost lucrată tâmplăria pentru Casa Scânteie, azi Casa Presei Libere.

La o dată neprecizată, închisoarea a avut un efectiv de 500 de deținuți, dintre care 448 politici („contrarevoluționari”) și 52 de drept comun. Potrivit categoriei politice, ei se prezentau astfel: „legionari” – 279; „PNT –iști” – 38; „PNL-iști” – 16; „PSD- Constantin Titel Petrescu” – 17; „SSI-iști” –foste cadre ale Ministerului Afacerilor Interne -98.

În septembrie 1953, unitatea productivă a închisorii a fost desființată, iar deținuții care nu au fost eliberați, au fost trimiși la închisoarea din Gherla. În același an după încetarea lucrărilor la Canalul Dunăre-Marea Neagră, în închisoare au fost aduși 300-400 de deținuți, bolnavi recuperabili, bătrâni și inapți. La aceea dată închisoarea era goală.

În 1955, în închisoarea de la Ocnele Mari, a fost reînființată o unitate productivă pentru prelucrarea lemnului, în scopul „ reeducării prin muncă a deținuților”.

În anii 1956 -1957, penitenciarul avea să primească deținuți care aparținuseră diferitelor structuri al MAI, condamnați din varii motive, inclusiv foști temnicii de la lagărul coloniei Salcia, considerați vinovați de moartea a 65 de deținuți.

La sfârșitul anilor 50, are loc schimbarea profilului penitenciarului devenind penitenciar de minori de categoria a III-a, începând cu 1 octombrie 1959, a devenit colonie de minori- „Colonie de minori restrictivă”, pentru minorii care fugiseră în repetate rânduri sau cei care nu se încadraseră în disciplina și ordinea din celelalte colonii.

În decembrie 1963, această ultimă unitate de corecție a fost desființată și mutată în orașul Sfântu Gheorghe.

Închisoarea a fost dezafectată în toamna anului 1964, urmare a prăbușirii salinei și formării unui lac de apă sărată.

Discuțiile științifice sau simple dinte deținuți, au transformat penitenciarul în ceea ce Mihail Manoilescu a numit „**Academia de sub pământ**”, președinte fiind ales în anii 1949, 1950, 1951 și 1952 avocatul Petre Pandrea.